De buitenlandse bevolking verwijst naar de buitenlandse personen die op een bepaalde datum op een bepaald grondgebied aanwezig zijn. Daarbij gaat het dus om "momentopnames" van de bevolking op een bepaald tijdstip.

Er zijn verschillende criteria om de bevolking te bestuderen: de eerste nationaliteit, de huidige nationaliteit of het geboorteland. Het eerste deel van deze katern gaat over **de bevolking die in België verblijft volgens deze verschillende criteria** (de meest recente gegevens hebben betrekking op 1 januari 2021).

Migratiebewegingen betreffen de immigraties en emigraties van personen van en naar het betrokken grondgebied tijdens een bepaalde periode. Die cijfers leveren dus veeleer een "film" op van de migratiebewegingen die zich bijvoorbeeld in de loop van een jaar hebben voorgedaan.

In het tweede deel van deze katern worden deze migratiebewegingen belicht aan de hand van de **immigraties/emigraties** die in het Rijksregister zijn geregistreerd.

In het derde deel van deze katern wordt ook dieper ingegaan op de loop van de bevolking aan de hand van het **aantal** door de Dienst Vreemdelingenzaken aan vreemdelingen afgeleverde **eerste verblijfstitels**. De meest recente gegevens over deze beide aspecten hebben betrekking op het jaar 2020.

Definitie van de nationaliteitengroepen

De **landen van de EU-15** zijn tot eind 2020 België, Denemarken, Duitsland, Finland, Frankrijk, Griekenland, Ierland, Italië, Luxemburg, Nederland, Oostenrijk, Portugal, Spanje, het Verenigd Koninkrijk en Zweden. De cijfers voor de EU-15 hebben betrekking op de EU-15 uitgezonderd België. Vanaf 1 januari 2021 hebben we het over de EU-14.

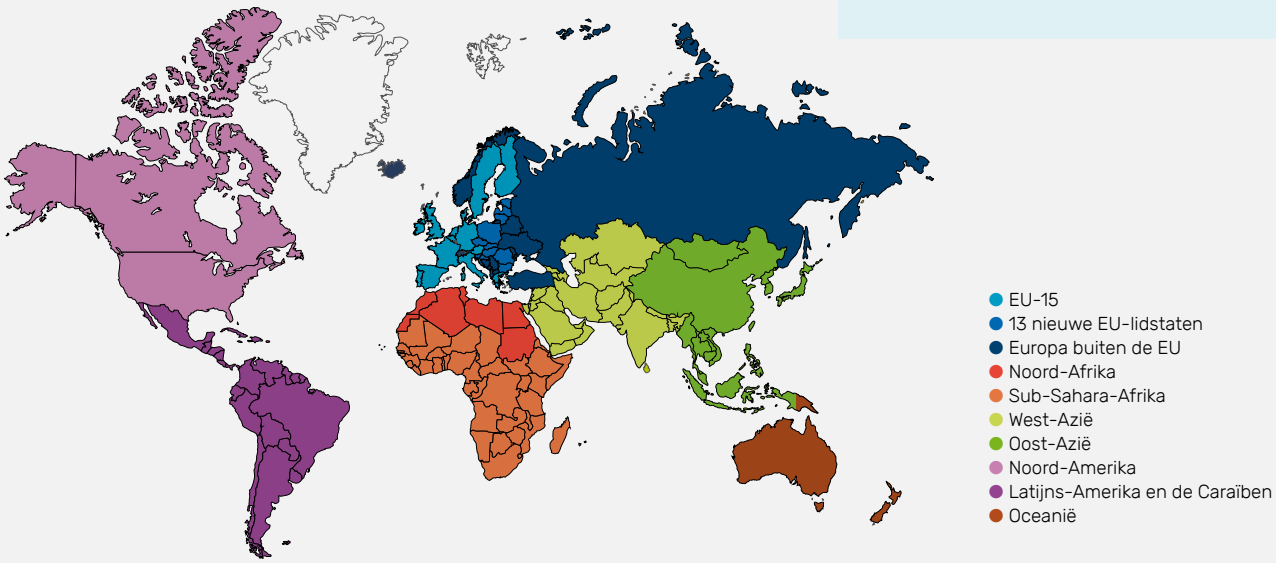
De **dertien nieuwe lidstaten** van de EU zijn: Bulgarije, Cyprus, Estland, Hongarije, Letland, Litouwen, Malta, Polen, de Tsjechische Republiek, Roemenië, Slovakije, Slovenië en Kroatië.

Tot de nationaliteitsgroep **onderdanen van derde landen** behoren de personen uit alle andere landen ter wereld die geen deel uitmaken van de EU. Binnen die groep wordt soms nog een onderscheid gemaakt met de notie **Europese landen buiten de EU**. Dat zijn Albanië, Andorra, Wit-Rusland, Bosnië-Herzegovina, IJsland, Kosovo, Liechtenstein, Monaco, Moldavië, Macedonië, Montenegro, Noorwegen, Rusland, San Marino, Servië, Zwitserland, Turkije en Oekraïne.

Azië is opgedeeld in twee subregio's: West-Azië en Oost-Azië. Oost-Azië komt overeen met de subregio's die de Verenigde Naties Oost-Azië (China, Korea, Japan, …) en Zuidoost-Azië (Cambodja, Indonesië, Maleisië, de Filipijnen, …) noemen. West-Azië van zijn kant omvat de subregio's Centraal-Azië (Kazachstan, Kirgizië, …), Zuid-Azië (Afghanistan, Bangladesh, India, Iran, Pakistan, …) en West-Azië (Armenië, Irak, Israël, …).

Situatie van het Verenigd Koninkrijk

Het Verenigd Koninkrijk heeft de Europese Unie op 31 januari 2020 verlaten. Er werd evenwel een overgangsperiode van 1 februari tot 31 december 2020 overeengekomen waarin de EU-wetgeving inzake vrij verkeer van EU-burgers volledig van toepassing bleef, ook al is het Verenigd Koninkrijk niet langer een EU-lidstaat. De statistieken die in de verschillende katernen van het jaarverslag aan bod komen nemen het Verenigd Koninkrijk op in de EU-15/EU-28 tot en met 31 december 2020. In de statistieken die al vanaf januari 2021 beschikbaar zijn, wordt het Verenigd Koninkrijk als niet-EU-land opgenomen. De EU verwijst dan naar de landen van de EU-14 of EU-27.

Bevolking

De bevolking die in België verblijft: nationaliteit en herkomst

De totale bevolking die op 1 januari 2021 in België verblijft wordt in drie componenten opgesplitst:

Belgen met Belgische achtergrond (7.753.000 personen) + **Belgen met een buitenlandse achtergrond** (2.320.385 personen) + **Niet-Belgen (buitenlanders** (1.447.853 personen) = **Totale bevolking** (11.521.238 personen)

Statbels indeling van de herkomst in categorieën gaat uit van drie indicatoren:

- **De huidige nationaliteit van het individu**, die bepaalt of de persoon een Belg of een vreemdeling is
- **De eerst geregistreerde nationaliteit van het individu***
- **De eerst geregistreerde nationaliteit van de ouders van het individu** (wanneer die informatie beschikbaar is in het Rijksregister)

» *Voor meer informatie over de gebruikte methodologie, zie Statbel, Herkomst: Documentatie, https://statbel.fgov.be/nl/themas/bevolking/herkomst#documents*

De bevolking met een buitenlandse nationaliteit of van buitenlandse herkomst is niet hetzelfde als de geïmmigreerde bevolking. Dat laatste begrip verwijst naar de migratiegeschiedenis van een persoon, niet naar zijn herkomst. Het gaat uit van het geboorteland en omvat dus alle personen die buiten het Belgische grondgebied zijn geboren. Bij deze personen kan het dus zowel gaan om in het buitenland geboren vreemdelingen als om Belgen die buiten België zijn geboren.

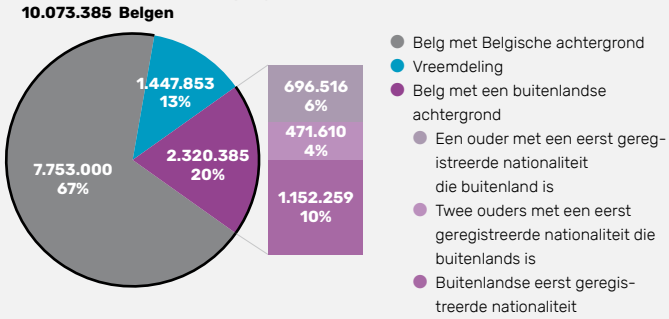
*De eerst geregistreerde nationaliteit is de nationaliteit die werd geregistreerd bij de eerste inschrijving van de persoon in het Belgische Rijksregister. In de meeste gevallen is deze eerst geregistreerde nationaliteit de geboortenationaliteit van de persoon. In de rest van deze katern wordt de term "eerste nationaliteit" gebruikt.

Bron: Statbel

Samenstelling van de bevolking op 1 januari 2021

Op 1 januari 2021 verbleven er 11.521.238 personen officieel in België, onder wie **1.447.853 buitenlanders** en **10.073.385 Belgen**. Van die laatsten was de grote meerderheid (**7.753.000 personen**) van Belgische herkomst, terwijl er **2.320.385** van buitenlandse herkomst waren.

Samenstelling van de Belgische bevolking op 1 januari 2021

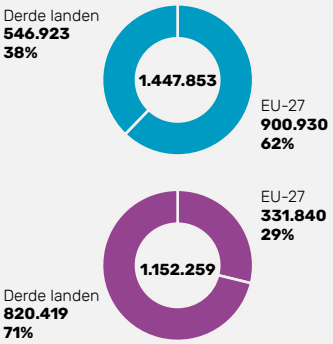

Onder de noemer Belgen met een buitenlandse achtergrond vallen personen die momenteel de Belgische nationaliteit hebben en ofwel:

- is hun eerst geregistreerde nationaliteit een buitenlandse (**1.152.259 personen,** oftewel 10% van de bevolking)
- is hun eerste nationaliteit de Belgische en de eerste nationaliteit van één ouder een buitenlandse (**696.516 personen**, oftewel 6% van de bevolking)
- is de eerste nationaliteit van beide ouders een buitenlandse (**471.610 personen**, oftewel 4% van de bevolking).

13% van de bevolking in België heeft een buitenlandse nationaliteit. Daarvan is 62% Europees (EU-27)

10% van de bevolking in België heeft de Belgische nationaliteit maar de eerst geregistreerde nationaliteit is een buitenlandse. Van deze bevolkingsgroep is 71% afkomstig uit een derde land

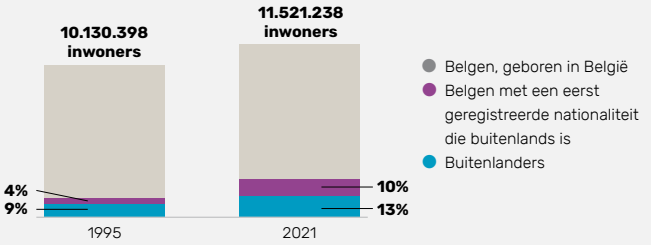

In de hier weergegeven statistieken (1 januari 2021) valt het Verenigd Koninkrijk onder de derde landen.

Bron: Statbel

Vreemde nationaliteit: eerste en huidige nationaliteit

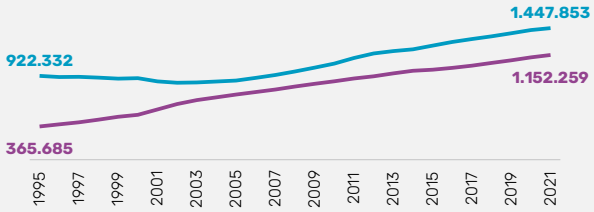
23% van de inwoners in België heeft een eerst geregistreerde nationaliteit die buitenlands is. Van die 2.600.112 personen is iets minder dan de helft Belg geworden, de overigen hebben een buitenlandse nationaliteit.

Op 1 januari 2021 heeft van elke 10 inwoners in België er één een buitenlandse nationaliteit, terwijl er één een eerst geregistreerde buitenlandse nationaliteit heeft maar Belg is geworden. De overige 8 zijn Belgen van wie de eerst geregistreerde nationaliteit de Belgische is.

Buitenlanders en Belgen met een eerst geregistreerde buitenlandse nationaliteit

Deze beide groepen zijn de afgelopen decennia gegroeid maar in een verschillend tempo:

- Tussen 1995 en 2021 is het aantal **buitenlanders** vermenigvuldigd met **1,6**. In 1995 maakten zij 9% van de totale in België verblijvende bevolking uit, wat is toegenomen tot 13% in 2021.
- Het aantal **Belgen met een buitenlandse eerst geregistreerde nationaliteit** is in diezelfde periode met een factor **3,2** toegenomen. In 1995 maakten zij 4% van de in België verblijvende bevolking uit en dat aandeel is gestegen tot 10% in 2021.

Bron: Statbel

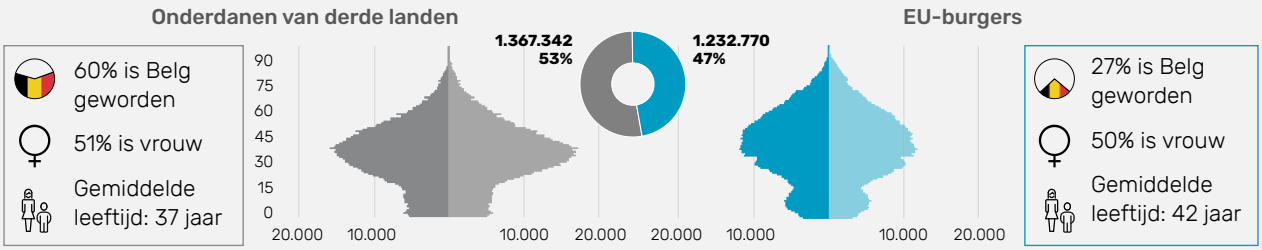
Samenstelling van de bevolking waarvan de nationaliteit een buitenlandse is

In de hier weergegeven statistieken (1 januari 2021) valt het Verenigd Koninkrijk onder de derde landen.

In België is **de eerste nationaliteit van 2.600.112 personen een buitenlandse**. Onder hen heeft 53% als eerste nationaliteit die van een derde land en 47% die van een EU-27-land. De kenmerken van deze groepen verschillen enigszins:

- Van de personen van wie de eerste nationaliteit die van een derde land is, is 60% Belg geworden, tegenover 27% bij de EU-onderdanen.
- Er zijn iets meer vrouwen dan mannen onder de personen uit derde landen, terwijl er onder de personen uit EU-landen evenveel mannen als vrouwen zijn.
- De bevolking afkomstig uit derde landen is gemiddeld iets jonger (gemiddelde leeftijd: 37 jaar) dan de bevolking afkomstig uit de EU (gemiddelde leeftijd: 42 jaar) en dan Belgen van wie de eerst geregistreerde nationaliteit de Belgische is (gemiddelde leeftijd: ook 42 jaar oud).

2.600.112 inwoners van wie de eerste nationaliteit een buitenlandse is

Top 3	Aantal op 1 januari 2021	% op het totale aantal personen van wie de eerste nationaliteit een buitenlandse is	Aandeel dat Belg is geworden
Marokko	**343.241**	**13,2%**	**73,9%**
Turkije	**161.859**	**6,2%**	**76,2%**
DR Congo	**67.074**	**2,6%**	**66,6%**

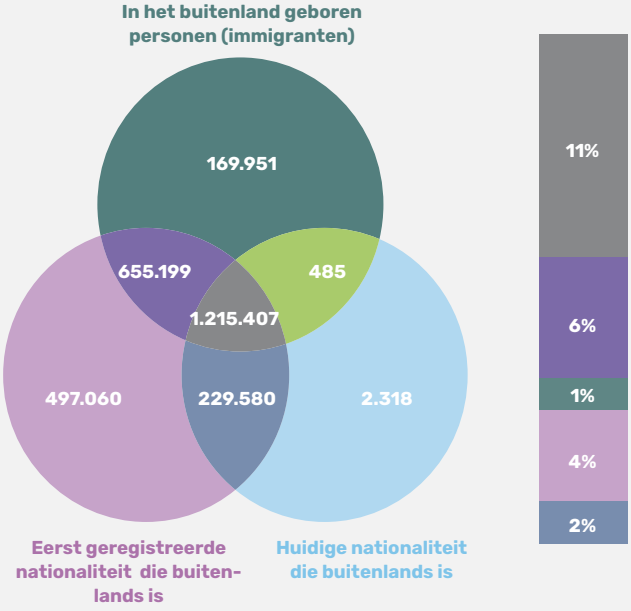
Top 3	Aantal op 1 januari 2021	% op het totale aantal personen van wie de eerste nationaliteit een buitenlandse is	Aandeel dat Belg is geworden
Italië	**277.615**	**10,7%**	**46,3%**
Frankrijk	**220.179**	**8,5%**	**24,0%**
Nederland	**192.057**	**7,4%**	**20,2%**

Bron: Statbel

Het geboorteland

Van de 11.521.238 inwoners in België op 1 januari 2021 heeft de grote meerderheid (8.751.175 personen, oftwel **76%**) **geen directe migratiegeschiedenis, in de zin dat zij in België geboren zijn en de Belgische nationaliteit hebben** (als eerste en huidige nationaliteit).
Indien we de kruising tussen de verschillende criteria qua geboorteplaats en nationaliteit nader onderzoeken, zijn de overige 2.770.063 personen (**24% van de totale bevolking**) als volgt onderverdeeld:

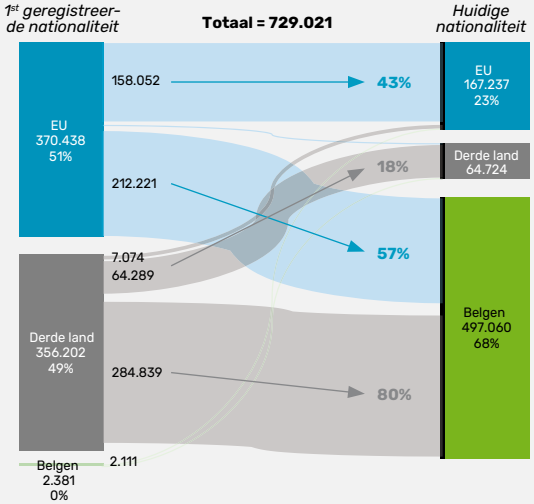
Behalve de **nationaliteitscriteria** (eerste en huidige nationaliteit) zijn er nog andere statistieken beschikbaar. Het **geboorteland** is het criterium dat toelaat om de **geïmmigreerde bevolking** te bestuderen, namelijk de personen die buiten België geboren zijn en momenteel op het grondgebied verblijven. Al deze criteria kunnen ook worden gecombineerd, om de diversiteit van de migratietrajecten en -geschiedenis van de bevolking te illustreren.

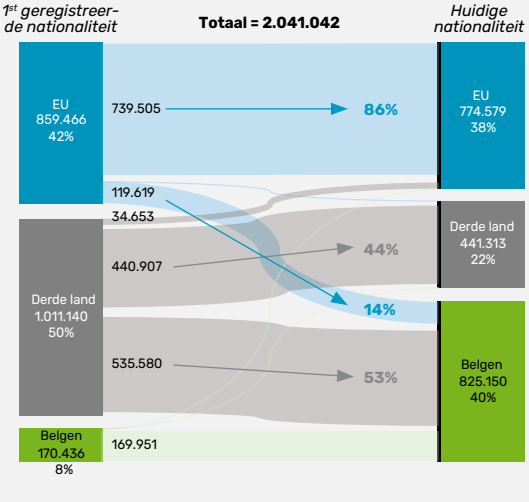
- **1.215.407 immigranten** van wie zowel de eerste als de huidige nationaliteit een buitenlandse is.
- **655.199 immigranten** van wie de eerste nationaliteit een buitenlandse is maar van wie de huidige nationaliteit de Belgische is.
- **485 immigranten** van wie de eerste nationaliteit de Belgische is maar die op vandaag niet langer Belg zijn (minder dan 0,01%).
- **169.951 personen** zijn Belg (zowel de huidige nationaliteit als de eerste nationaliteit).
- **497.060 personen** die in België zijn geboren en van wie de eerste nationaliteit een buitenlandse is maar die intussen Belg geworden zijn.
- **229.580 personen** die in België zijn geboren, van wie zowel de eerste als de huidige nationaliteit een buitenlandse is.
- **2.318 personen** die in België zijn geboren, van wie de eerst geregistreerde nationaliteit de Belgische is maar die op vandaag niet langer Belg zijn (0,02%).

Nationaliteitswijzigingen komen vaker voor bij in België geboren personen

729.021 <u>in België geboren</u> personen, die vroeger een buitenlandse nationaliteit hadden

2.041.042 <u>in het buitenland geboren</u> personen, ongeacht hun huidige en vorige nationaliteit

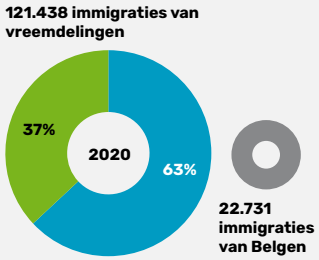
Het aandeel personen dat Belg is geworden ligt hoger bij personen die in België geboren zijn, zowel bij personen die uit een EU-land afkomstig zijn als bij diegenen uit een derde land:

- Van de EU-burgers die in België zijn geboren en momenteel in België verblijven is 57% Belg geworden. Voor de onderdanen van derde landen loopt dat cijfer op tot 80% (18% heeft de nationaliteit van het derde land behouden, en 2% een andere EU-nationaliteit).
- Van de in het buitenland geboren EU-burgers die momenteel in België verblijven is 14% Belg geworden. Van de onderdanen van derde landen is 53% Belg geworden (44% heeft de nationaliteit van het derde land behouden, en 3% een andere EU-nationaliteit).

Bron: Statbel

Migratiebewegingen

Migratiebewegingen van vreemdelingen en Belgen

In 2020 werden er in België 121.438 buitenlandse immigraties geregistreerd, tegenover 73.108 emigraties. Deze migratiebewegingen van en naar het Belgische grondgebied betreffen vaker EU-burgers dan onderdanen van derde landen (63% EU-burgers voor de immigraties en 73% voor de emigraties). Ook Belgen migreren: in 2020 waren er 22.731 immigraties tegenover 29.305 emigraties.

In de hier weergegeven statistieken (bewegingen tot 31 december 2020) valt het Verenigd Koninkrijk onder de landen van de EU-28.

Onderdanen van derde landen

44.880 immigraties

19.876 emigraties

EU-burgers

76.558 immigraties

53.232 emigraties

Belgen

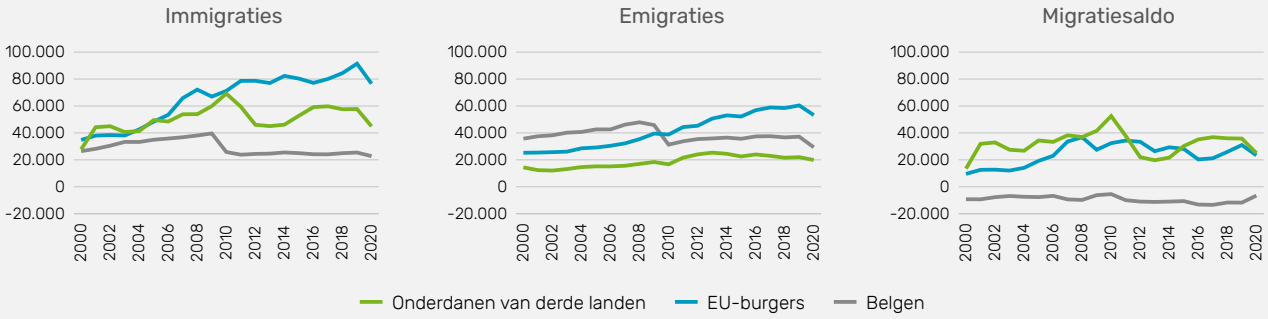
22.731 immigraties

29.305 emigraties

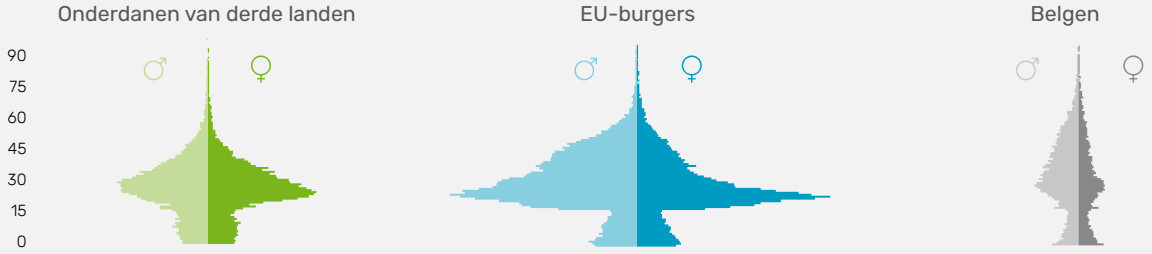
In 2020 worden bij de onderdanen van derde landen 10 immigraties op het Belgisch grondgebied geregistreerd voor elke 4 emigraties, versus 10 voor elke 7 bij EU-burgers. Bij de Belgen staan er tegenover 10 immigraties 13 emigraties.

Evolutie van de migratiebewegingen in de afgelopen twintig jaar

Sinds het begin van de jaren 2000 vertoont de buitenlandse immigratie een algemeen stijgende tendens. Dat is met name het geval voor EU-burgers, van wie het aantal dat België is binnengekomen als gevolg van de opeenvolgende toetredingen van nieuwe lidstaten tot de EU tussen 2001 en 2019 met een factor 2,4 is toegenomen. Voor onderdanen van derde landen is die stijging minder uitgesproken: bij hen nam het aantal migraties in diezelfde periode met een factor 1,3 toe, en tussen 2012 en 2014 was er zelfs een opvallende daling. Voor deze twee categorieën buitenlanders blijft het migratiesaldo grotendeels positief, met relatief vergelijkbare niveaus (tussen 20.000 en 40.000 elk in de afgelopen jaren). De mobiliteit van Belgen bleef stabiel, met ongeveer 25.000 immigraties tegenover 37.000 emigraties, wat resulteerde in een negatief migratiesaldo.

Immigraties in 2020 volgens nationaliteit, leeftijd en geslacht

In 2020 waren het voornamelijk jongvolwassenen die België zijn binnengekomen, ongeacht hun nationaliteit. Deze vaststelling geldt vooral voor EU-burgers, die de grootste instroom vertegenwoordigen. Jonge mannen (tussen 20-45 jaar) die onderdanen van een EU-lidstaat zijn waren goed voor 20% van alle immigraties. Het aandeel vrouwen verschilt van groep tot groep: 38% voor immigraties van Belgen, 43% voor EU-burgers en 51% voor onderdanen van derde landen.

Bron: Statbel

Definities

- Op Belgisch niveau hebben de statistieken inzake **immigraties** betrekking op de aangegeven immigraties van personen die zich voor meer dan drie maanden in België vestigen, de registerwijzigingen en de herinschrijvingen van personen die aanvankelijk uit het Rijksregister waren geschrapt. De registerwijzigingen betreffen de personen die van het wachtregister naar een ander register overstappen. Het gaat vooral om begunstigden van internationale bescherming of om personen die om een andere reden gemachtigd zijn in België te verblijven. Asielzoekers worden dus alleen in de migratiestatistieken opgenomen wanneer en indien zij worden erkend. In 2020 waren deze registerwijzigingen goed voor 7% van de immigraties van buitenlanders.
- De statistieken inzake emigraties hebben hoofdzakelijk betrekking op aangegeven **emigraties** en op personen die uit het Rijksregister zijn geschrapt, omwille van hun door de gemeentelijke overheden vastgestelde afwezigheid.
- Het **migratiesaldo** is het verschil tussen de immigraties en de emigraties op een bepaald grondgebied.

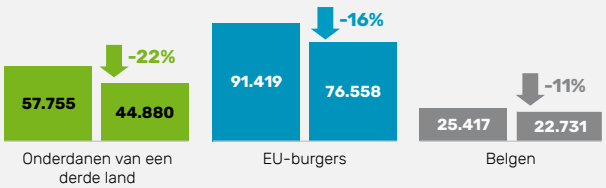
Overzichtstabel van de migratiebewegingen van vreemdelingen en Belgen

	Totaal buitenlanders (EU-burgers en onderdanen van derde landen)			Belgen		
	Immigraties	Emigraties	Migratiesaldo	Immigraties	Emigraties	Migratiesaldo
2010	**140.384**	**55.458**	**84.926**	**25.804**	**31.261**	**-5.457**
2011	**137.698**	**65.649**	**72.049**	**23.810**	**33.773**	**-9.963**
2012	**124.692**	**69.288**	**55.404**	**24.403**	**35.409**	**-11.006**
2013	**122.028**	**75.934**	**46.094**	**24.617**	**35.880**	**-11.263**
2014	**128.443**	**77.478**	**50.965**	**25.483**	**36.497**	**-11.014**
2015	**133.069**	**74.720**	**58.349**	**24.963**	**35.640**	**-10.677**
2016	**136.323**	**80.856**	**55.467**	**24.157**	**37.389**	**-13.232**
2017	**139.818**	**81.825**	**57.993**	**24.100**	**37.557**	**-13.457**
2018	**141.951**	**80.053**	**61.898**	**24.943**	**36.661**	**-11.718**
2019	**149.174**	**82.374**	**66.800**	**25.417**	**37.186**	**-11.769**
2020	**121.438**	**73.108**	**48.330**	**22.731**	**29.305**	**-6.574**

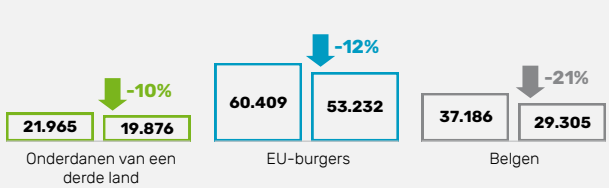
Impact van de COVID-19-pandemie op de migratie in België

In 2020 hebben de beperkingen op de internationale mobiliteit die staten hadden opgelegd in het kader van de bestrijding van de COVID-19-pandemie het aantal migratiebewegingen van vreemdelingen en Belgen doen afnemen. Deze beperkingen hadden voor alle nationaliteitsgroepen een impact op zowel de immigraties richting België als de emigraties naar het buitenland.

Immigraties in 2019 en 2020

Emigraties in 2019 en 2020

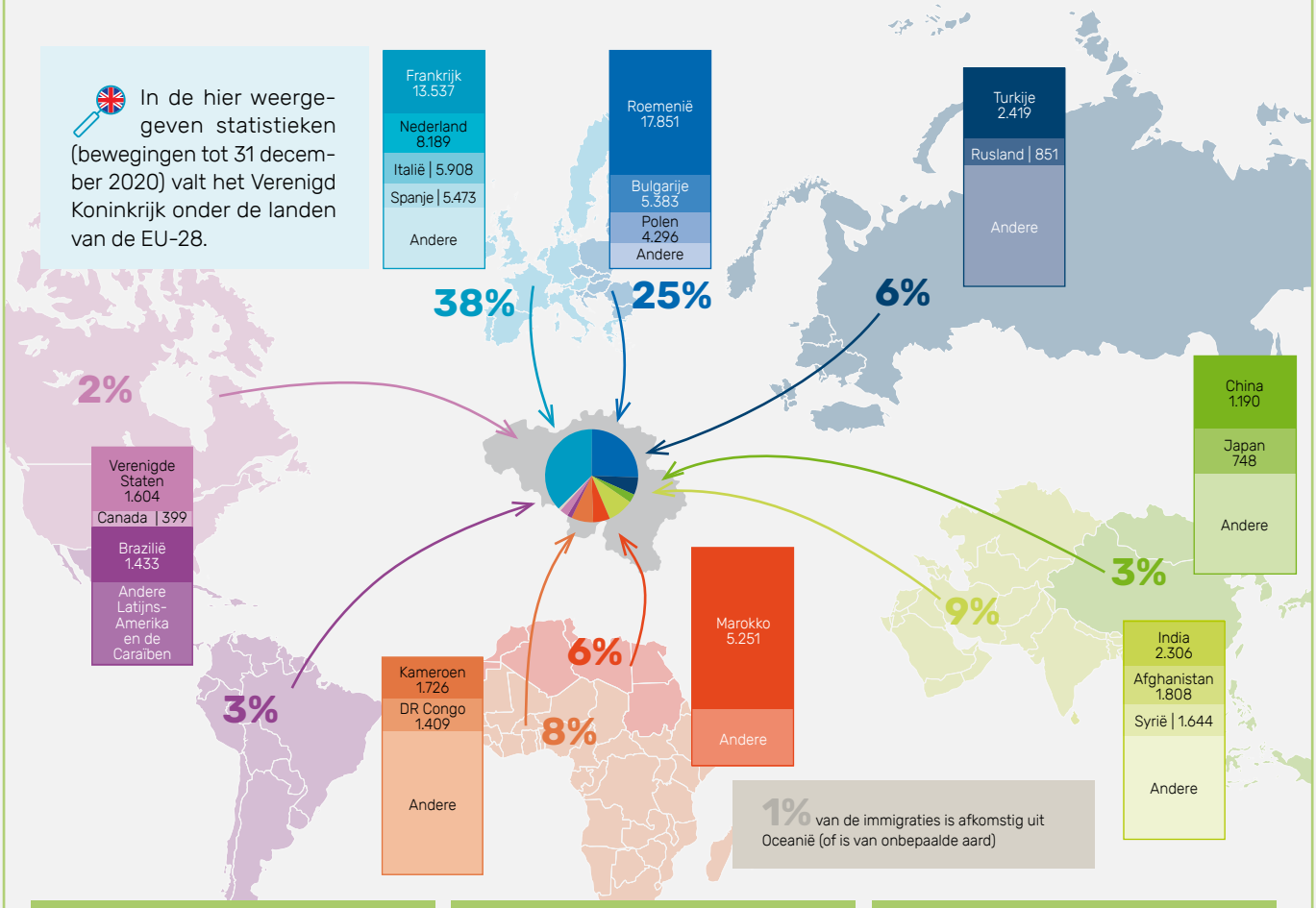
- Voor **onderdanen van derde landen** was de daling van de immigraties (-22%) groter dan die van de emigraties (-10%). Voor sommige nationaliteiten zijn deze verschillen nog groter. Zo is de immigratie uit Afghanistan bijvoorbeeld met 31% gedaald en die uit India en China met meer dan 40%.
- De gevolgen van de pandemie voor de mobiliteit van **EU-burgers** waren beperkter: 16% minder immigraties en 12% minder emigraties dan in 2019. Deze dalingen, vooral die van de immigraties, zijn niet voor alle nationaliteiten gelijklopend. Het aantal Roemenen dat het land is binnengekomen is bijvoorbeeld met 23% gedaald. Bij Fransen bleef die daling beperkt tot nauwelijks 8%.
- Ook bij **Belgen** was er in 2020 een beperktere mobiliteit, maar veel meer wat het aantal emigraties (-21%) betreft dan wat het aantal immigraties (-11%) betreft. Deze trend is tegengesteld aan die bij buitenlanders, omdat Belgen tijdens de periodes van reisbeperkingen gemakkelijker naar hun land terug konden reizen dan buitenlanders.

Bron: Statbel

Kenmerken van de voornaamste immigratiebewegingen naar België in 2020

63% van de buitenlandse immigraties komt uit een EU-land, 6% uit een Europees land buiten de EU. 14% komt van het Afrikaanse continent en 12% van het Aziatische continent. Onder de voornaamste nationaliteiten is Roemenië koploper met 17.851 immigraties, goed voor 15% van alle buitenlandse immigraties. Daarna volgen Frankrijk, Nederland, Italië, Spanje en Bulgarije. Pas op de 7e plaats komt de eerste niet-EU-nationaliteit: Marokko, met 4% van alle immigraties.

In de hier weergegeven statistieken (bewegingen tot 31 december 2020) valt het Verenigd Koninkrijk onder de landen van de EU-28.

2000		
Top 15	Omvang	%
Frankrijk	**8.723**	**14%**
Nederland	**7.434**	**12%**
Marokko	**6.211**	**10%**
Ver. Koninkrijk	**3.342**	**5%**
Italië	**3.242**	**5%**
Duitsland	**3.135**	**5%**
Turkije	**3.054**	**5%**
Ver. Staten	**2.814**	**4%**
Spanje	**1.517**	**2%**
Portugal	**1.497**	**2%**
DR Congo	**1.268**	**2%**
Polen	**1.152**	**2%**
Japan	**897**	**1%**
China	**842**	**1%**
India	**683**	**1%**
Andere	***16.791***	***27%***
Totaal	**62.602**	

2010		
Top 15	Omvang	%
Frankrijk	**14.071**	**10%**
Marokko	**10.360**	**7%**
Nederland	**9.654**	**7%**
Polen	**9.121**	**6%**
Roemenië	**8.447**	**6%**
Spanje	**4.795**	**3%**
Italië	**4.747**	**3%**
Bulgarije	**4.553**	**3%**
Turkije	**3.914**	**3%**
Duitsland	**3.389**	**2%**
DR Congo	**3.200**	**2%**
Rusland	**3.116**	**2%**
Portugal	**2.910**	**2%**
Ver. Staten	**2.742**	**2%**
India	**2.475**	**2%**
Andere	***52.877***	***38%***
Totaal	**140.371**	

2020		
Top 15	Omvang	%
Roemenië	**17.851**	**15%**
Frankrijk	**13.537**	**11%**
Nederland	**8.189**	**7%**
Italië	**5.908**	**5%**
Spanje	**5.473**	**5%**
Bulgarije	**5.383**	**4%**
Marokko	**5.251**	**4%**
Polen	**4.296**	**4%**
Portugal	**3.880**	**3%**
Duitsland	**2.848**	**2%**
Turkije	**2.419**	**2%**
Ver. Koninkrijk	**2.410**	**2%**
India	**2.306**	**2%**
Afghanistan	**1.808**	**1%**
Kameroen	**1.726**	**1%**
Andere	***38.153***	***31%***
Totaal	**121.438**	

Bron: Statbel

Gender en immigraties

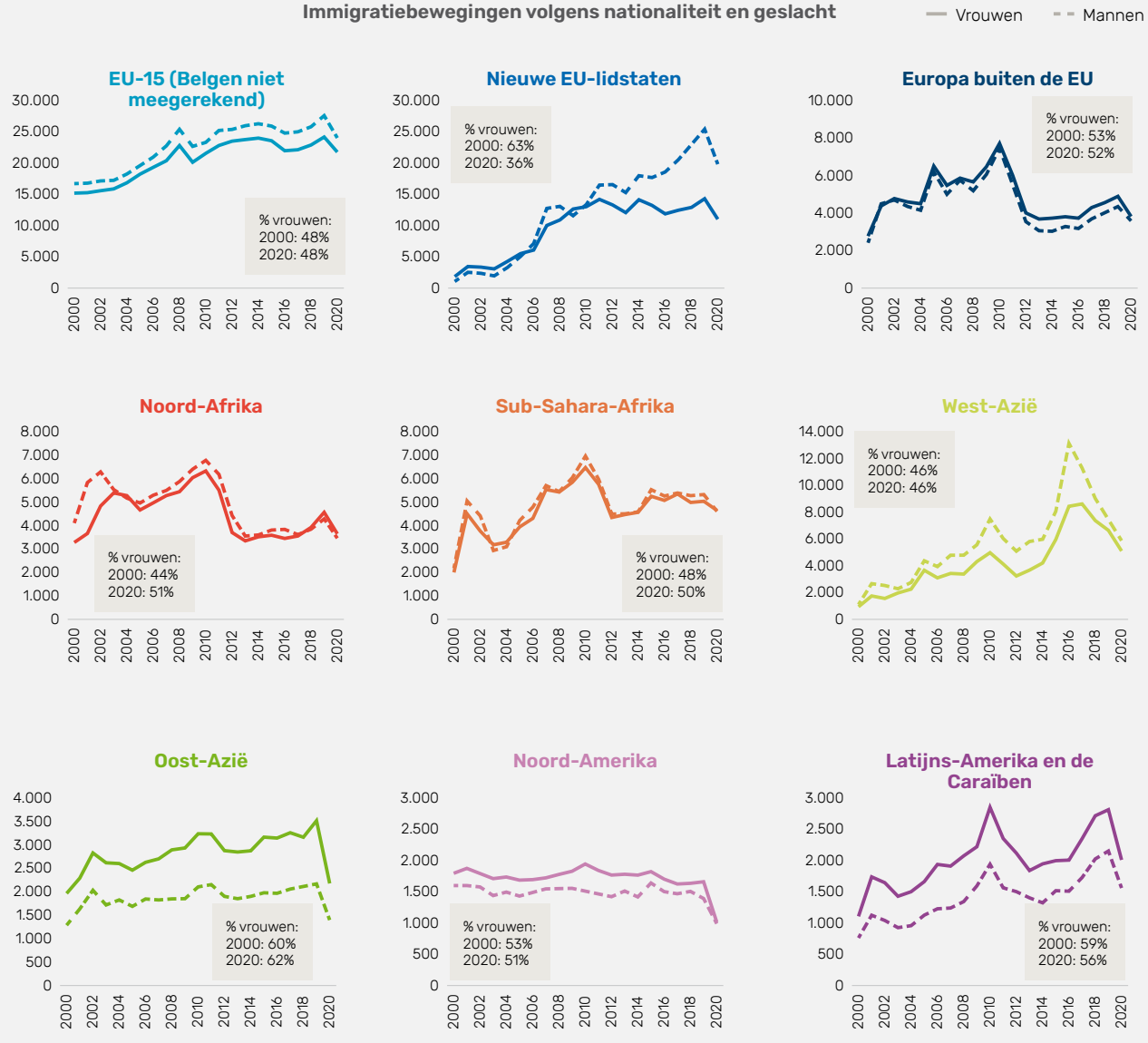
In 2020 ging het bij 46% van de buitenlandse immigraties om vrouwen. Dat aandeel is de jongste jaren stabiel maar was 20 jaar geleden groter. In 2000 waren er evenveel mannen als vrouwen onder de buitenlandse immigranten. De evolutie van de immigraties naar geslacht volgens de herkomst van de immigranten helpt deze tendens te verklaren.
Het aandeel vrouwen varieert immers sterk naargelang van de nationaliteit van de immigranten en ook in functie van de tijd. Bij de migranten afkomstig uit de landen die sinds 2004 tot de EU zijn toegetreden, gaat het alsmaar vaker om mannen. In deze groep is het aandeel vrouwen gedaald van 63% in 2000 naar 36% in 2020. Deze vermannelijking van de immigraties is bijzonder opvallend bij Roemenen, goed voor 15% van alle immigraties in 2020. De migratiebewegingen uit West-Azië zijn de jongste jaren toegenomen, met een overwicht aan mannen, die talrijker zijn dan vrouwen. Deze tendens draagt ook bij tot een vermannelijking van alle immigraties.

Verdeling van de immigraties van buitenlanders volgens geslacht in 2020

Sommige migratiebewegingen uit Oost-Aziatische of Latijns-Amerikaanse landen daarentegen zijn overwegend vrouwelijk. Bij Thaise, Filipijnse, Braziliaanse en Colombiaanse immigranten gaat het bijvoorbeeld vaker om vrouwen. Het aandeel van deze nationaliteitsgroepen in de migratiebewegingen naar België is evenwel beperkter, waardoor ze minder zwaar doorwegen in het waargenomen gemiddelde.

Immigratiebewegingen volgens nationaliteit en geslacht

Bron: Statbel

Eerste verblijfstitels

Eerste verblijfstitels afgeleverd aan vreemdelingen die in België of in het buitenland zijn geboren

In de hier weergegeven statistieken (bewegingen tot 31 december 2020) valt het Verenigd Koninkrijk onder de landen van de EU-28.

Statistieken over eerste verblijfstitels

Om inzicht te krijgen in de samenstelling van de migratiebewegingen, is het interessant om te weten in welk kader migranten in België zijn aangekomen. Op basis van de statistieken over de eerste verblijfstitels kunnen de wettelijke migratiemotieven worden besproken. Juridisch gezien zou het juister zijn om van verblijfskaarten en -documenten te spreken, omdat er geen 'verblijfstitels' worden afgeleverd aan EU-burgers. Om geen onnodige verwarring te zaaien, wordt de term 'verblijfstitel' hier gebruikt voor zowel EU-burgers als niet-EU-burgers.

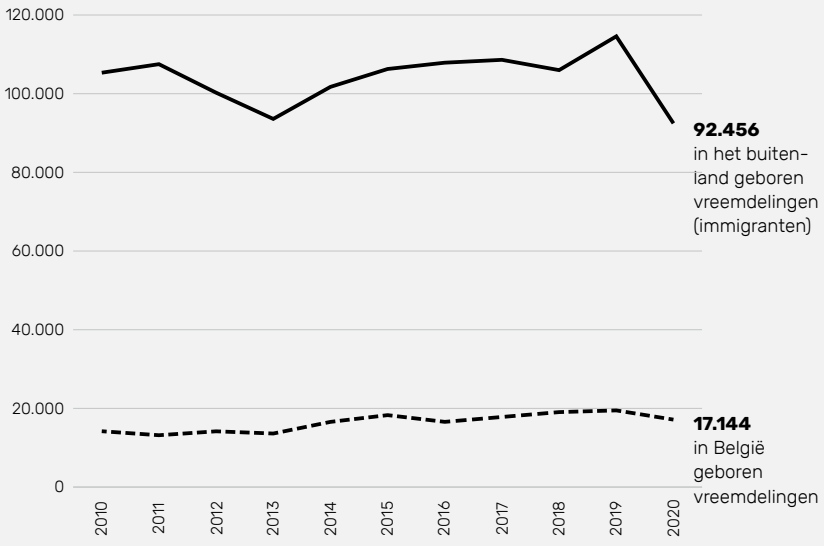
Net zoals in de statistieken over de immigratiebewegingen het geval is, worden de asielzoekers niet als dusdanig meegeteld in de cijfers over de eerste verblijfstitels. Ze worden pas in de statistieken opgenomen wanneer zij als vluchteling worden erkend of indien ze subsidiaire bescherming krijgen, of wanneer ze een eerste verblijfstitel krijgen op een andere basis.

In 2020 zijn er 109.600 eerste verblijfstitels afgeleverd aan personen met een vreemde nationaliteit die in België verblijven.

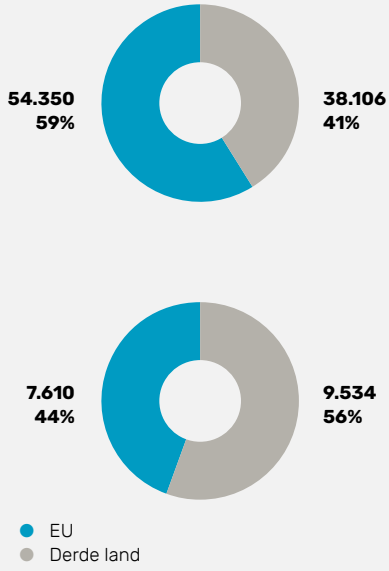
Bij de meesten van hen (84%) gaat het om immigranten, personen die in het buitenland zijn geboren dus.

- **Vreemdelingen die het Belgische grondgebied binnenkomen** moeten zich inschrijven bij de gemeente waar ze verblijven en krijgen dan een verblijfstitel op basis van hun visumtype of hun machtiging tot verblijf.
- **Vreemdelingen die in België geboren** zijn moeten zich ook in de registers laten inschrijven en krijgen dus eveneens een eerste verblijfstitel.

Eerste verblijfstitels afgeleverd aan buitenlanders volgens geboorteland

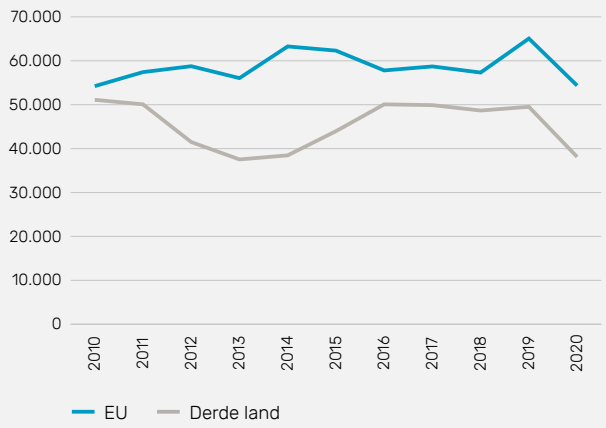
Verdeling van de 109.600 in 2020 afgeleverde eerste verblijfstitels

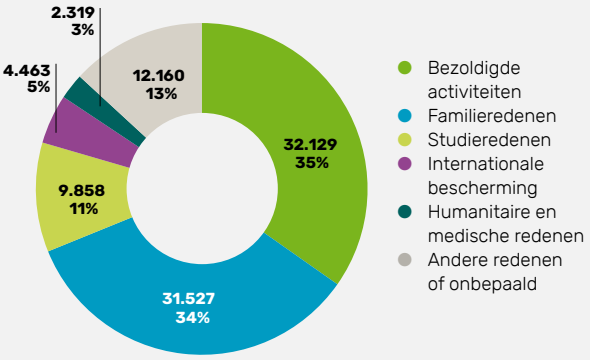
Bron: DVZ

Immigranten (92.456)

Evolutie van de eerste verblijfstitels afgeleverd volgens nationaliteit

Motieven (2020)

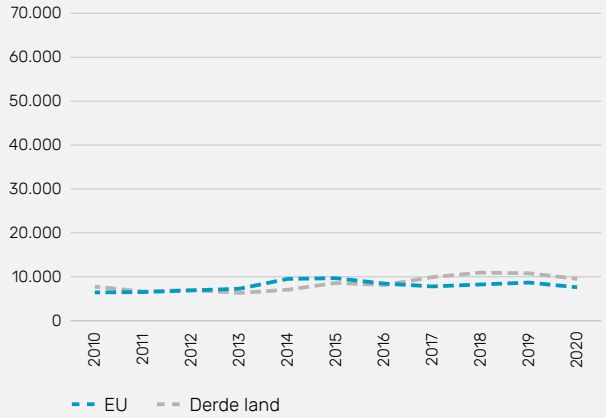

- In 2020 werden er 92.456 eerste verblijfstitels afgeleverd aan in het buitenland geboren personen die momenteel in België wonen. De meerderheid onder hen (59%) heeft de nationaliteit van een EU-land.
- Net als de immigratiebewegingen (zie *infra*) is het aantal afgeleverde verblijfstitels in 2020 lager dan in 2019 (-19%), als gevolg van een geringere internationale mobiliteit door de reisbeperkingen sinds het begin van de COVID-19-pandemie.
- De voornaamste wettelijke motieven zijn de bezoldigde activiteiten (35%), gevolgd door familieredenen (34%). Daarna komen studies, goed voor 11% van de eerste verblijfstitels. Zoals op de pagina hiernaast te zien is, verschilt de verdeling van de voornaamste motieven sterk per nationaliteit.

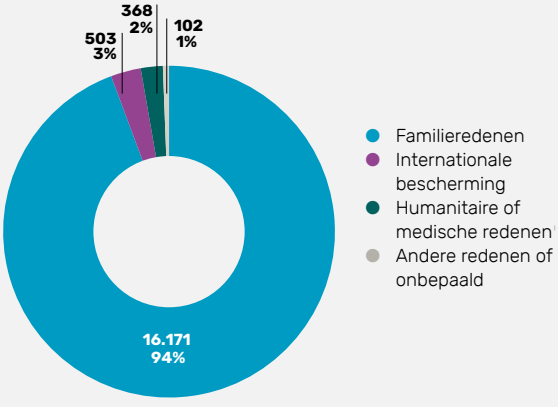
Bron: DVZ

In België geboren vreemdelingen (17.144)

Evolutie van de eerste titels afgeleverd volgens nationaliteit

Motieven (2020)

- In 2020 werden er 17.144 eerste verblijfstitels afgeleverd aan in België geboren vreemdelingen. Van die personen zijn de onderdanen van derde landen talrijker (56%).
- Op enkele uitzonderingen na, omvat deze categorie geen immigranten, maar kinderen die in België geboren zijn uit ouders met een vreemde nationaliteit. Dat verklaart waarom de overgrote meerderheid van deze titels wordt afgeleverd om familieredenen.
- De eerste titels die in het kader van internationale bescherming of om humanitaire of medische redenen zijn afgeleverd hebben betrekking op onderdanen van derde landen.

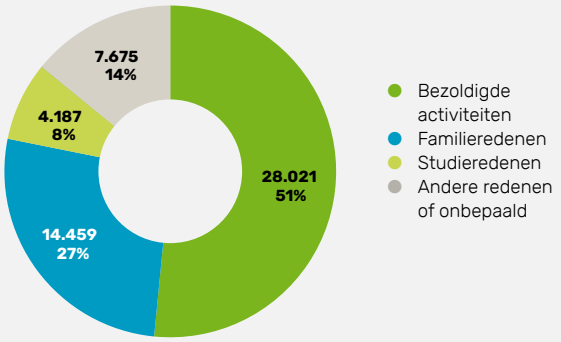
Bron: DVZ

Wettelijke verblijfsmotieven voor immigranten, EU-burgers

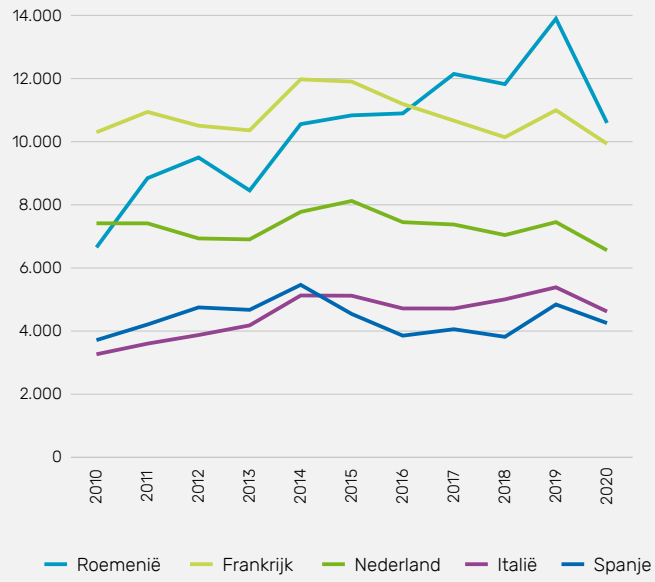
EU-burgers en onderdanen van derde landen hebben erg verschillende migratieprofielen.

Bij de **EU-burgers** wordt meer dan de helft van de eerste verblijfstitels afgeleverd om redenen die verband houden met een bezoldigde activiteit. Dat is bij hen het belangrijkste verblijfsmotief (51%). Daarna volgen familie- (27%) en studieredenen (8%). Tot slot werden maar 8 eerste verblijfstitels (0,01%) afgeleverd om humanitaire of medische redenen.

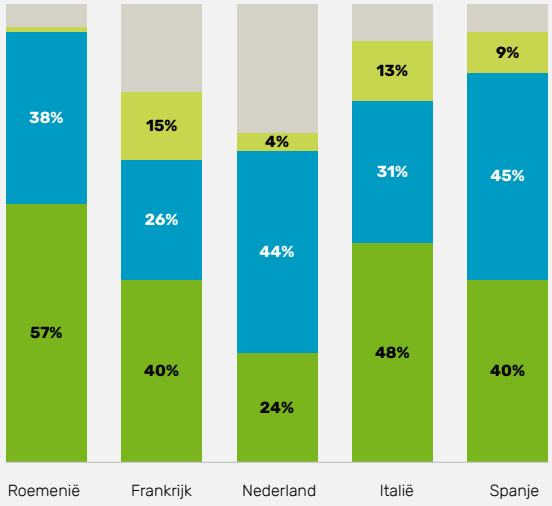
54.350 eerste verblijfstitels afgeleverd aan immigranten die EU-burger zijn in 2020

Voornaamste nationaliteiten die de afgelopen 10 jaar een eerste verblijfstitel uitgereikt kregen en evolutie 2010-2020

Verdeling van de motieven voor deze vijf nationaliteiten in 2020

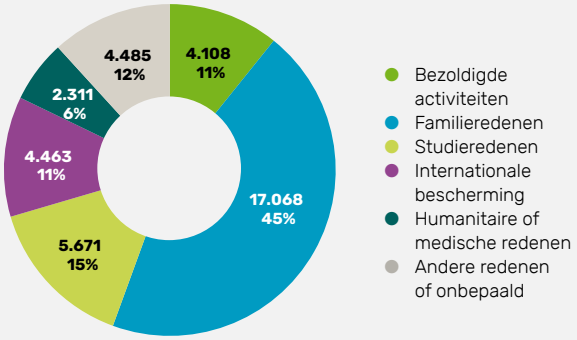
- Sinds 2017 voeren Roemenen de ranglijst aan, gevolgd door Fransen en Nederlanders. Tussen 2019 en 2020 is er bij de meeste nationaliteiten in de EU een daling maar bij Roemenen is die het grootst (24% minder eerste titels).
- Het profiel van migranten volgens het motief verschilt tussen nationaliteiten onderling. Zo is er bij Roemenen een aanzienlijk aandeel eerste titels die worden afgeleverd voor een bezoldigde activiteit (57% tegenover 51% voor het gemiddelde van de EU-nationaliteiten), terwijl het aandeel studenten bij Fransen of Italianen boven het gemiddelde zit (15% en 13% tegenover een gemiddelde bij de EU-nationaliteiten van 9%). Gemiddeld 27% van de eerste titels die aan EU-burgers worden afgeleverd houdt verband met familieredenen. Voor sommige nationaliteiten ligt dat aandeel evenwel veel hoger: dat is met name het geval voor Nederlanders (44%) of Spanjaarden (45%).

Bron: DVZ

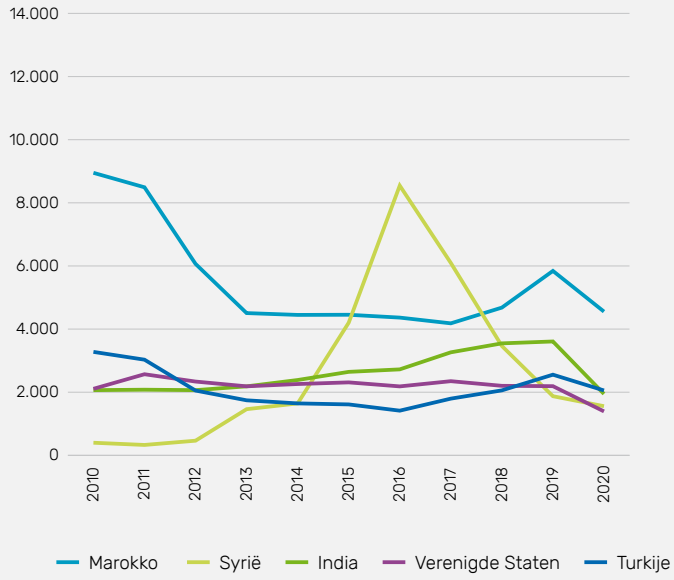
Wettelijke verblijfsmotieven voor immigranten, onderdanen van derde landen

Voor **onderdanen van derde landen** vormen familieredenen het voornaamste migratiemotief (45%). Net als in 2019 komen studieredenen (15%) op de tweede plaats, gevolgd door bezoldigde activiteiten (11%) en internationale bescherming (11%). Humanitaire of medische redenen nemen een grotere plaats in dan in 2019 (6% in 2020, tegenover 2% in 2019). Onder "andere redenen" vallen hoofdzakelijk niet-geregistreerde redenen, naast een heel beperkt aantal titels voor NBMV's en slachtoffers van mensenhandel.

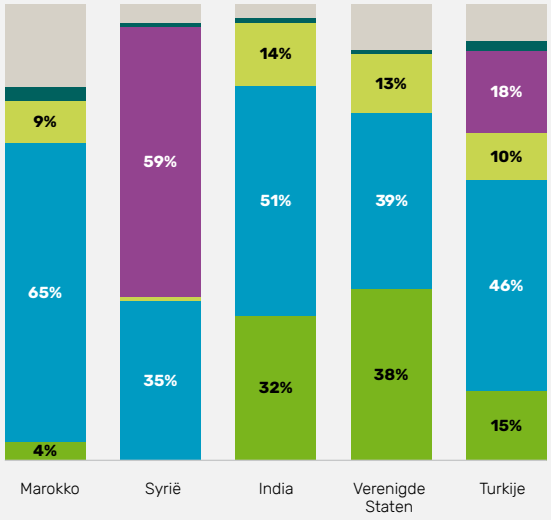
38.106 eerste verblijfstitels afgeleverd aan immigranten die onderdanen van derde landen zijn in 2020

Voornaamste nationaliteiten die de afgelopen 10 jaar een eerste verblijfstitel uitgereikt kregen en evolutie 2010-2020

Verdeling van de motieven voor deze vijf nationaliteiten in 2020

- Bij de onderdanen van derde landen voeren Marokkanen de ranglijst aan. Tussen 2010 en 2013 is het aantal eerste verblijfstitels voor Marokkanen aanzienlijk gedaald. Deze onderdanen hebben sterk de impact gevoeld van de hervorming inzake gezinshereniging in 2011. Marokkanen onderscheiden zich van andere nationaliteiten van derde landen omdat een groot aandeel van de eerste titels wordt afgeleverd om familieredenen (65% tegenover 45% voor het gemiddelde van de nationaliteiten van de derde landen).
- Het aantal eerste verblijfstitels voor Syriërs is tussen 2015 en 2017 sterk gestegen (in 2016 werden 8.500 eerste verblijfstitels afgeleverd), om vanaf 2019 onder de 2.000 te dalen. Zij hebben een heel ander profiel dan de andere nationaliteiten: 59% van de eerste titels wordt afgeleverd in het kader van internationale bescherming (tegenover 11% voor het gemiddelde van de nationaliteiten van de derde landen), en 35% om familieredenen.
- Indiërs en Amerikanen vallen op door een bovengemiddeld groot aandeel eerste titels die voor een bezoldigde activiteit worden afgeleverd (32 en 38% tegenover gemiddeld 11%).

Bron: DVZ